

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

ETSK:N 532. TÄYSISTUNTO, 14.2.2018–15.2.2018

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheista

”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja -sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Julkiset hankinnat toimiviksi Euroopassa ja Euroopan hyväksi

(COM(2017) 572 final)

”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Suurten infrastruktuurihankkeiden julkisia hankintoja koskevien näkökohtien vapaaehtoinen ennakoarviointi investointien helpottamiseksi”

(COM(2017) 573 final)

”Komission 3. lokakuuta 2017 antama suositus julkisten hankintojen ammatillistamisesta – Rakenne julkisten hankintojen ammatillistamista varten”

(C(2017) 6654 final – SWD(2017) 327 final)

(2018/C 227/06)

Esittelijä: **Antonello PEZZINI**

Lausuntopyyntö	Euroopan komissio, 17.11.2017
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artikla
Vastaava erityisjaosto	”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus”
Hyväksyminen erityisjaostossa	24.1.2018
Hyväksyminen täysistunnossa	14.2.2018
Täysistunnon nro	532
Äänestystulos	107/1/1
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) on vakuuttunut siitä, että ainoastaan läpinäkyvällä, avoimella ja kilpailukykyisellä julkisten hankintojen järjestelmällä voidaan sisämarkkinoilla paitsi varmistaa julkisten varojen tehokas käyttö myös tarjota korkealaatuisia tavaroita ja palveluja kansalaisille siten, että kehitetään todellinen **älykkäiden, kestäväpohjaisten ja sosiaalisesti vastuullisten hankintojen eurooppalainen kulttuuri**.

1.1.1 ETSK suositaa tässä yhteydessä, että edistetään kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen käyttöä hankintojen valintakriteerinä etenkin immateriaalisten palvelujen kohdalla.

1.2 Komitea suhtautuu myönteisesti uuteen julkisia hankintoja koskevaan pakettiin ja korostaa, että on

- edistettävä laatua ja innovointia julkisissa hankinnoissa
- otettava huomioon ympäristö- ja sosiaalinelämäkohdat
- tehtävä julkisista hankinnoista älykkäämpiä ja tehokkaampia.

1.3 Komitea korostaa julkisten hankintojen älykkään käytön merkitystä vastattaessa maailmanlaajuisiin haasteisiin, esimerkkinä ilmastonmuutos, resurssien niukkuus, eriarvoisuus ja ikääntyvä yhteiskunta. Samalla voidaan tukea sosiaalipoliittisia toimia, nopeuttaa siirtymää kestäväpohjaisempiin ja kilpailukykyisempiin toimitusketjuihin ja liike toimintamalleihin sekä parantaa pk-yritysten ja yhteisötalouden yritysten osallistumismahdollisuuksia.

1.3.1 ETSK pitää tärkeänä, että edistetään jäsenvaltioiden avoimempaa suhtautumista vapaaehtoiseen ennakoarviointimekanismeihin suurissa infrastruktuurihankkeissa.

1.3.2 Komitea korostaa, että vapaaehtoisista ennakoarviointimekanismeista on tehtävä houkuttavia siten, että myönnetään hankintayksikölle vaatimustenmukaisuustodistus. ETSK kannattaa kaikkien asianosaisten ammattimaisuuden parantamista ja yhteiskunnallisten yritysten osallistumisen lisäämistä, jotta voidaan torjua petoksia ja korruptiota vahvistamalla digitaalista muutosta hankinnoissa.

1.4 Komitea on erityisen tyytyväinen toimiin, joilla pyritään lisäämään pk-yritysten ja yhteisötalouden yritysten osallistumista julkisten hankintojen markkinoille, ja korostaa, että niiden täysipainoiselle osallistumiselle on vielä monia esteitä. Komitea suosittaakin, että ammattikamarit ja/tai ammattialajärjestöt toteuttavat suoja- ja tukitoimia.

1.4.1 Sosiaalisista ja ekologisista näkökohdista on tullut ratkaisevia kriteereitä julkisissa hankinnoissa. ETSK korostaa näiden näkökohtien arvoa ja hyödyllisyyttä ja suosittaa, että kaikissa kansallisen ja unionitason koulutusohjelmissä käsitellään erityisesti sosiaali- ja ympäristöalaa liittyviä asioita.

1.4.2 Olisi tarkoituksenmukaista käynnistää kampanja ympäristöalaa (ISO 14000), sosiaalialaa (ISO 26000, SA 8000:2014 ja asianomaiset ILO:n yleissopimukset ⁽¹⁾) sekä hallinnan (projektipäällikköä käsittelevä UNI 11648:2016) ja tuotannon laatua (ISO 9000) koskevien teknis-normatiivisten standardien tai vastaavien teknisten, kansallisessa lainsäädännössä edellytettyjen laatuvaatimusten käytöstä tarjouseritelmissä. Pienyrityksiä olisi tässä yhteydessä autettava saavuttamaan kyseiset standardit Euroopan sosiaalirahaston kautta.

1.5 Komitean mielestä on keskeisen tärkeää jatkaa määrätietoisesti hankintayksiköiden vahvaa ammatillistamista ja tunnustaa selvästi uudet hankitut pätevyudet. Hankintayksiköiden käyttöön olisi annettava teknisiä ja digitaalisia taitoja koskeva yhteinen eurooppalainen kehys, joka mahdollistaisi yhtenäisen toimintatavan kaikkialla unionin sisämarkkinoilla.

1.6 ETSK katsoo, että komission olisi ollut parempi antaa suosituksen sijaan direktiivi, jotta voitaisiin varmistaa tehokas ja johdonmukainen rakenteellinen kokonaisuus julkisten hankintojen ammatillistamista varten.

1.7 Komitean mielestä julkisia hankintoja varten olisi luotava julkinen sähköinen rekisteri, jotta voidaan laajentaa asianomaisten yritysten mahdollista joukkoa ja arvioida paremmin hankintaprosessin tehokkuutta ja integriteettiä.

1.8 Komitea pitää erittäin tärkeänä, että vahvoilla unionin toimilla edistetään pääsyä kolmansien maiden sekä liittymisneuvottelujen käynnin maiden ja EU:n naapuruuspolitiikan kumppanimaiden julkisten hankintojen markkinoille vastavuoroisuuden pohjalta samoin edellytyksin kotimaisten yritysten kanssa.

1.9 ETSK on sitä mieltä, että Euroopan komission yksittäisille jäsenvaltioille suuntaamien suositusten ohella tulisi vauhdittaa koulutustoimia, joiden avulla luodaan mahdollisuus osallistua ohjelmiin ja rakennerahastojen hyödyntämiseen sekä noudattaa digitalisointia koskevia teknis-normatiivisia standardeja. Samalla tulisi hyväksyä unionin tasolla hankintoihin sovellettava eettinen säännöstö.

⁽¹⁾ ILO:n keskeiset yleissopimukset, ILO:n yleissopimus nro 155 (työturvallisuus ja työhygieniä) ja ILO:n yleissopimukset nro 131, 1 ja 102.

1.10 ETSK suositaa, että edistetään osallisuutta ja sosiaalisten toimenpiteiden käyttöä strategisina välineinä kyseisen alan pitkälle edistyneiden toimintapolitiikkojen eteenpäin viemiseksi.

1.11 ETSK suositaa, että tutkitaan mahdollisuutta ottaa käyttöön 28. järjestelmänä yhteinen sääntelyjärjestelmä rajat ylittäviä hankintoja varten. Hankintayksiköt voisivat osallistua vapaaehtoisesti järjestelmään, jolla varmistetaan yhtäläisten menetelmien soveltaminen koko Euroopan talousalueella.

2. Tausta ja nykytilanne

2.1 Julkiset hankinnat tarjoavat valtavat potentiaaliset markkinat innovatiivisille tuotteille ja palveluille, jos niitä hyödynnetään strategisesti talouden elvyttämiseksi ja investointien houkuttamiseksi etenkin Euroopan investointiohjelman kautta. Lisäksi ne edistävät tuottavuutta ja osallisuutta, ja niiden avulla voidaan toteuttaa rakenne- ja infrastruktuurimuutoksia, joita tarvitaan innovoinnin ja kasvun vauhdittamiseksi.

2.2 Merkittävä osa julkisista ostoista ja investoinneista Euroopan taloudessa toteutetaan julkisten hankintojen kautta. Viranomaiset EU:ssa käyttävät vuosittain noin 19 prosenttia unionin bkt:stä palveluihin, urakoihin ja tavaratoimituksiin.

2.2.1 Valitettavasti 55 prosenttia hankinnoista toteutetaan käyttämällä perusteena alhaisinta hintaa kiinnittämättä erityistä huomiota laatuun, kestäväpohjaisuuteen, innovointiin tai sosiaaliseen osallisuuteen.

2.3 Yhdeksää kymmenestä laajamittaisesta infrastruktuurihankkeesta ei ole toteutettu hanketta koskevissa sopimuksissa mainittujen suunniteltujen täytäntöönpanovaiheiden mukaisesti, olivatpa kyseessä sitten arvioidut kustannukset tai asetetut määräajat, ja usein kustannukset ylittyvät jopa 50 prosenttia ⁽²⁾.

2.4 Julkisia hankintoja koskeva sääntelykehys on perinteisesti varsin monitahoinen ja monimutkainen, ja sen lisäksi institutionaalinen rakenne on alalla erittäin pilkkoutunut, sillä sitä hallinnoivat useat toimijat keskus-, alue- ja alakohtaisella tasolla, eikä niiden tehtäviä ja velvollisuuksia ole aina määritelty selvästi.

2.5 Hankintojen ja infrastruktuuri-investointien hallinnointi edellyttää eri tasojen viranomaisilta erityisen kehittyntä osaamista, mutta näillä on kuitenkin erilaisia puutteita, kuten epäyhtenäinen suunnitteluvalmius ja kyky määritellä oikea-aikaisesti asianmukaiset välineet ja keinot, hankintayksiköiden heikko ammattimaisuus, menolukuja hallinnoivien viranomaistahojen monilukuisuus, puutteet toimintaa tukevien tietojen järjestelmällisessä kokoamisessa ja epäyhtenäiset tietokannat, joita hallinnoivat laatu- ja luotettavuustasoltaan usein puutteelliset eri toimijat.

2.6 Tätä monimutkaisuutta ei ole täysin ratkaistu vuonna 2014 hyväksytyllä julkisia hankintoja koskevalla paketilla.

2.7 Julkisten hankintojen hallinnointia tukevien digitaalisten välineiden käyttö etenee EU:ssa hitaasti: vuonna 2016 vain neljä jäsenvaltiota käytti tällaisia välineitä ⁽³⁾. Onkin selvää, että uusia teknologioita on hyödynnettävä aiempaa enemmän hankintamenettelyjen yksinkertaistamiseksi ja nopeuttamiseksi.

3. Komission ehdotukset

3.1 Komission nyt esittämässä paketissa on neljä keskeistä osaa:

3.1.1 **Määriteltävät ensisijaiset alat**, joilla tulee pyrkiä parannuksiin. Tarkoituksena on laatia kuuteen painopisteeseen perustuva strateginen toimintatapa julkisia investointeja varten.

3.1.2 **Suurten infrastruktuurihankkeiden vapaaehtoinen ennakoarviointimekanismi** ja palvelupisteen perustaminen sekä ilmoitus- ja tiedonvaihtomekanismit, jotka ovat käytettävissä alkuvaiheessa hankkeissa, joiden ennakoitu arvo on yli 250 miljoonaa euroa, sekä hankkeissa, jotka ovat erittäin hyödyllisiä tietyille jäsenvaltioille ja joiden arvo ylittää 500 miljoonaa euroa.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2017_grow_046_ex_ante_voluntary_assesment_en.pdf

⁽³⁾ COM(2017) 572 final, kohta 2.

3.1.3 **Suosituks**et julkishallintojen ja julkisten ostajien ammatillistamisesta, jotta varmistetaan, että näillä on ammatillinen pätevyys sekä tekniset ja menettelyä koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömät sääntöjen noudattamiseksi sekä laadukkaan innovoinnin ja kestäväpohjaisuuden ja parhaiten vastinetta rahalle tarjoavan investoinnin varmistamiseksi sosiaalisen vastuun näkökulmasta.

3.1.4 **Suuntaviivat innovoinnin vauhdittamiseksi tavaroiden ja palvelujen hankintojen kautta.**

4. Yleistä

4.1 Komitea on tyytyväinen uuteen julkisia hankintoja koskevaan pakettiin ja korostaa jälleen puoltavansa ”laadun ja innovaatioiden edistämistä julkisissa hankinnoissa, tarpeettoman byrokratian vähentämistä, ympäristöä koskevien ja sosiaalisten näkökohtien sisällyttämistä työpaikkojen ja työehtojen turvaamiseksi sekä toimintarajoitteisten ja muiden heikossa asemassa olevien suojelemiseksi” sekä edistävänsä immateriaalisten palvelujen kohdalla kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen rinnalla mahdollisuutta ottaa huomioon yksi ainoa tarjous, jota pidetään parhaana, vaikkakaan se ei ole edullisin.

4.2 Ympäristöä koskevien ja sosiaalisten kriteerien käyttö voisi ”edistää älykkäitä ja nykyistä tehokkaampia julkisia hankintoja, lisätä ammattimaisuutta sekä pk-yritysten – myös [yhteisötalouden] yritysten – osallistumista, torjua suosintaa, petoksia ja korruptiota ja edistää rajatylittäviä eurooppalaisia sopimuksia julkisissa hankinnoissa – –⁽⁴⁾.”

4.3 Komitea korostaa erityisesti julkisten hankintojen älykkään käytön merkitystä vastattaessa kattavasti maailmanlaajuisiin haasteisiin, kuten ilmastonmuutos ja resurssien niukkuus tai ikääntyvä yhteiskunta. Näin voidaan tukea sosiaalipoliittisia toimia, nopeuttaa siirtymää kestäväpohjaisempiin ja kilpailukykyisempiin toimitusketjuihin ja liiketoimintamalleihin ja antaa pk-yrityksille paremmat mahdollisuudet osallistua julkisiin hankintoihin.

4.4 ETSK:n mielestä on tärkeää, että jäsenvaltiot pyrkivät vapaaehtoisesti yhä suurempaan avoimuuteen, jotta voidaan

— varmistaa strategisesti merkittävien julkisten hankintojen entistä laajempi leviäminen sekä vapaaehtoisen ennakoarviointimekanismin soveltaminen suurissa infrastruktuurihankkeissa

— kehittää hyvien käytänteiden järjestelmällistä vaihtoa strategisissa hankkeissa

— edistää ajanmukaisia ratkaisuja vihreissä, sosiaalisissa ja innovatiivisissa hankkeissa.

4.5 Komitean mielestä on keskeisen tärkeää pyrkiä määrätietoisesti hankintayksiköiden vahvaan ammatillistamiseen ja sertifioida pakolliset vähimmäisvaatimukset. Hankintayksiköiden käyttöön olisi annettava teknisiä ja digitaalisia taitoja koskeva yhteinen eurooppalainen kehys, joka mahdollistaisi yhtenäisen toimintatavan kaikkialla unionin sisämarkkinoilla yhteisen osaamiskeskuksen ja interaktiivisen tietokannan perusteella.

4.5.1 Koska sosiaaliset ja ympäristönäkökohdat ovat saaneet valtavan merkityksen julkisissa hankinnoissa ja koska näiden näkökohtien huomioon ottaminen voi olla arvokasta sosiaalisen osallisuuden sekä sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden tavoitteiden saavuttamisen kannalta ja varmistaa sen, ETSK ehdottaa ja suosittaa, että kaikki julkisiin hankintoihin osallistuvan henkilöstön ammatillistamisen vahvistamiseen tähtäävissä koulutusohjelmissä käsitellään erityisesti sosiaali- ja ympäristöalan lainsäädäntöä ja etenkin julkisia hankintoja koskevaan lainsäädäntöön sisältyviä sosiaali- ja ympäristönäkökohtia.

4.5.2 Näiden näkökohtien huomioon ottamisella vastataan uusiin haasteisiin hyödyntäen olemassa olevia mahdollisuuksia kaikilta osin, jotta voidaan antaa strateginen panos horisontaalisen politiikan tavoitteisiin ja yhteiskunnallisiin arvoihin, kuten innovointi, sosiaalinen osallisuus sekä taloudellinen ja ekologinen kestävyys.

4.5.3 ETSK:n mielestä onkin varmistettava, että tällaisia toimia noudatetaan tiukasti, jos ne ovat sitovia, sekä edistettävä niiden entistä laajempaa käyttöä, jos hankintaviranomaiset voivat soveltaa niitä vapaaehtoisesti. ETSK kehottaa painokkaasti käynnistämään kampanjan ympäristöalaa (ISO 14000), sosiaalialaa (ISO 26000, SA 8000:2014, ILO:n kahdeksan keskeistä yleissopimusta, ILO:n yleissopimus 155 (työturvallisuus ja työhygienia), ILO:n yleissopimukset 131, 1 ja 102) sekä hallinnan (projektipäällikköä käsittelevä UNI 11648:2016) ja tuotannon laatua (ISO 9000) koskevien teknis-normatiivisten standardien käytöstä. Sovellettaessa näitä standardeja ja uuden sukupolven teknisiä tarjouseritelmiä on varmistettava, että

⁽⁴⁾ EUVL C 191, 29.6.2012, s. 84

pk-yrityksiä ja yhteisötalouden yrityksiä tuetaan voimakkaasti, jotta vältetään niiden poissulkeminen ja kevennetään niiden kustannuksia.

4.5.4 Innovatiivisten kriteerien käyttöönotto edellyttää etenkin suurissa infrastruktuurihankkeissa yhteistä strategista visiota, jotta ostoista voidaan päättää sekä kustannustehokkuuteen liittyvien laatu-kriteerien että taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella ottaen mahdollisesti huomioon myös sosiaalisia sekä ympäristönäkökohtia ja muita kriteereitä, kuten kiertotalous.

4.5.5 Koska jäsenvaltiot eivät käytä riittävästi julkisten hankintojen tarjoamaa mahdollisuutta ottaa sosiaalisia kriteereitä ja toimia huomioon strategisina välineinä, joiden avulla voidaan edistää sosiaalipoliittisia kestävyystavoitteita, komitea ehdottaa ja suosittaa, että edistetään päättäväisesti kyseisten – julkisia hankintoja koskevassa EU:n lainsäädännössä tuettujen – sosiaalisten kriteerien ja toimien mukaan ottamista ja käyttöä.

4.5.6 Komitea on erityisen tyytyväinen toimiin, joilla pyritään lisäämään pk-yritysten ja yhteisötalouden yritysten osallistumista julkisten hankintojen markkinoille, ja korostaa, että niiden osallistumiselle on vielä monia esteitä.

4.5.7 ETSK:n mukaan olisi paikallaan kiinnittää nykyistä enemmän huomiota näiden esteiden poistamiseen myös vahvistamalla oikeussuojajärjestelmää. Tässä yhteydessä on tarkoituksenmukaista ja välttämätöntä kannustaa ja valtuuttaa ammattikamareita ja/tai ammattialajärjestöjä ratkaisemaan riita-asioita kollektiivisesti pienyritysten osalta.

4.5.8 Julkisia hankintoja varten olisi luotava julkinen sähköinen rekisteri, jotta voidaan laajentaa asianomaisten yritysten mahdollista joukkoa ja arvioida paremmin hankintaprosessin tehokkuutta ja integriteettiä.

4.5.9 Olisi myös tärkeää käynnistää kokeiluhankkeita, jotta voitaisiin edistää pk-yritysten osallistumista kaupallisten välittäjien ja innovaatioiden välittäjien kautta. Lisäksi tulisi käynnistää eurooppalaisten pk-yritysten ammatillistamiseen tähtääviä unionin kokeiluhankkeita koulutusosalalla pienempien yritysten kielitaidon ja menettelytietouden parantamiseksi yhteishankintayksiköissä.

4.6 ETSK kannattaa painokkaasti yhteisten rajat ylittävien julkisten hankintojen edistämistä etenkin innovatiivisissa hankkeissa ja ylikansallisissa infrastruktuuriverkoissa. Samalla olisi edistettävä pienyritysten osallistumista kaupallisten välittäjien ja innovaatioiden välittäjien kautta. Myös alihankinnalta, jota tulisi kuitenkin käyttää vain rajoitetusti, on edellytettävä korkeaa laatua.

4.7 Komitea korostaa sellaisten vahvojen unionin toimien merkitystä, joilla edistetään pääsyä kolmansien maiden sekä liittymisneuvotteluja käyvien maiden ja EU:n naapuruuspolitiikan kumppanimaiden julkisten hankintojen markkinoille vastavuoroisuuden pohjalta samoin edellytyksin kotimaisten yritysten kanssa. Tätä varten tulisi sisällyttää asianomaisia lausekkeita myös kahden- ja monenvälisiin vapaakauppasopimuksiin.

4.8 ETSK kannattaa kansallisten rekisterien kanssa täysin yhteentoimivan, suuren yleisön saatavilla olevien sopimusten unionitason rekisterin perustamista. Näin edistettäisiin hankintasopimusten ja niihin tehtävien muutosten avoimuutta ja suojattaisiin samalla kattavasti arkaluonteiset tiedot ja henkilötiedot. Tässä yhteydessä tulisi hyödyntää digitaalista muutosta ja velvoittaa samalla ottamaan käyttöön sähköinen hankintamenettely vuoteen 2018 mennessä.

4.9 Komitea vahvistaa käytettävissä olevien avointen ja läpinäkyvien tietojen pohjalta kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävän järjestelmällisen vuoropuhelun merkityksen, jotta voidaan suunnitella parempia analysointivälineitä tarvesuuntautuneiden toimintapolitiikkojen sekä hälytys- ja korrupTIONtorjuntajärjestelmien laatimiseksi myös hyödyntämällä paremmin projektirahoitusta.

4.10 On vahvistettava käyttäjäystävällistä tiedonvaihtomekanismia tietämyksen hallintavälineenä, jota kansalliset viranomaiset ja hankintaviranomaiset käyttävät hyvien käytänteiden vaihtoa, saatuihin kokemuksiin perustuvaa vastavuoroista oppimista sekä hankkeiden erilaisiin näkökohtiin liittyvän yhteisen foorumin perustamista varten.

4.10.1 Hankintayksiköiden henkilöstön koulutusta on parannettava huomattavasti.

5. Euroopan komission, alueellisten ja valtiollisten viranomaisten sekä yritysten kumppanuus: ennakoarviointimekanismi

5.1 Euroopan komission ehdottama uusi ennakoarviointimekanismi voi komitean mielestä olla tarkoituksenmukainen väline, jos se säilytetään joustavana ja vapaaehtoisena ja jos sen kolmea osaa voidaan käyttää erikseen. Osat ovat

- neuvontapalvelu
- ilmoitusmekanismi yli 500 miljoonan euron infrastruktuurihankkeita varten
- tiedonvaihtomekanismi.

Näitä osia on pystyttävä käyttämään helposti ja riippumattomasti kutakin hanketta varten sekä luottamuksellisuusvaatimuksia kaikilta osin noudattaen.

5.2 ETSK:n mielestä on tärkeää, että vakioimuotoinen ilmoituslomake säilytetään yksinkertaisena ja virtaviivaisena ja että sähköisessä menettelyssä varmistetaan arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuus.

5.3 ETSK katsoo, että neuvontapalvelujärjestelmä tulisi järjestää kansallisen tai alueellisen tason neuvontapalvelujen alaverkostona, jotta varmistetaan lähellä olevat palvelut. Tässä yhteydessä tulisi hyödyntää sellaisia verkkoja kuin BC-Net ja Solvit.

5.4 Tiedonvaihtomekanismiin tulisi kuulua interaktiivinen ja käyttäjäystävällinen tietokanta, jossa otetaan huomioon käyttäjien tarpeet, sekä ohjaus- ja valvontakomitea, joka koostuu jäsenvaltioiden hankintayksiköiden ja yritysten edustajista.

5.5 Ennakoarviointimekanismin kohdalla komitea painottaa, että siitä on tehtävä houkuttava myöntämällä vaatimustenmukaisuustodistus, kuten Euroopan komission arvioinnista ilmenee.

6. Rakenne julkisten hankintojen ammatillistamista varten

6.1 Komitea kannattaa täysin Euroopan komission jäsenvaltioille antamaa suositusta. Tehokkaan ja johdonmukaisen rakenteen varmistamiseksi julkisten hankintojen ammatillistamista varten ETSK olisi kuitenkin pitänyt parempana, että komissio olisi antanut direktiivin sen sijaan, että se antaa pelkän suosituksen, joka ei ole sitova.

6.2 Jotta tällaiset suositukset voitaisiin ottaa asianmukaisesti huomioon, seuraavien edellytysten tulisi komitean mielestä täytyä:

6.2.1 Olisi toteutettava koulutusalan yhteinen kokeiluhanke hankintaprosessiin osallistuvien erilaisten julkisten ja yksityisten toimijoiden ammatillistamista varten alkaen rajat ylittävistä toimijoista ja tarkoituksena myös määritellä valmiudet ja taidot, jotka kaikilla julkisiin hankintoihin osallistuvilla ammattilaisilla tulisi olla.

6.2.2 CENille, Cenelecille ja ETSille tulisi antaa toimeksi teknis-normatiivisten standardien laatiminen hankintojen digitalisointia varten, jotta varmistetaan avoimuus, saatavuus ja täysi yhteentoimivuus.

6.2.3 Olisi käynnistettävä pikaisesti kokeiluhanke, jonka avulla edistetään pk-yritysten ja yhteisötalouden yritysten osallistumista kaupallisten välittäjien ja innovaatioiden välittäjien kautta.

6.2.4 Hankintaprosessin toimijoille olisi annettava mahdollisuus osallistua vuosina 2014–2020 toteutettavaan Justice-ohjelmaan oikeusalan koulutuksen sekä oikeudellista terminologiaa koskevan kielikoulutuksen osalta, jotta edistetään yhteistä oikeus- ja oikeudenkäyttökulttuuria hankinnoissa sekä vastavuoroista oppimista.

6.2.5 Rakennerahastojen, etenkin sosiaalirahaston, ohjelmasuunnittelun painopistealoille olisi sisällytettävä yhteisiä ammatillistamistoimia hankintojen parissa valtiollisella, alueellisella ja paikallisella tasolla toimivia varten.

6.2.6 Olisi asetettava käyttöön 300 EU:n stipendiä Maastrichtissa sijaitsevan julkisen hallinnon Eurooppa-instituutin ja Trierissä olevan eurooppaoikeuden akatemian asianomaisiin kursseihin osallistumista varten.

6.2.7 Hankintamenettelyjen toimijoiden olisi hyväksyttävä hankintoihin sovellettavat eettiset säännöt Euroopan tasolla osana kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävää vuoropuhelua, jotta varmistetaan myös korkeiden sosiaali- ja ympäristönormien noudattaminen.

6.3 ETSK toivoo, että tutkitaan yhteistä täydentävää sääntelyjärjestelmää rajat ylittäviä hankintoja varten. Hankintayksiköt voisivat osallistua vapaaehtoisesti tällaiseen 28. järjestelmään, jonka myötä kaikkialla yhtenäismarkkinoilla noudatetaan samoja ehtoja ja menetelmiä.

Bryssel 14. helmikuuta 2018.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Georges DASSIS*
